

SKAL BEHANDLES I Utvalg	Møtedato	Saksnr
Komité for miljø- og samfunnsutvikling	03.06.2020	018/20

Saksbeh.: Stig Fon�s	Arkivsaknr.: 20/833
----------------------	---------------------

Plan for arbeidet med utarbeidelse av Frivillighetsmelding 2021-2025

Rådmannens INNSTILLING

1. Kongsvinger kommune utarbeider en Frivillighetsmelding for 2021-2025.
2. Arbeidet organiseres og gjennomføres i tråd med saksfremlegget.
3. Frivilligmelding 2021-2025, med handlingsplan for 2021, ferdigstilles for politisk behandling innen 01.03.2021.

03.06.2020 Komité for miljø- og samfunnsutvikling

Votering:

Vedtaket ble enstemmig vedtatt.

Komité for miljø- og samfunnsutvikling- 018/20 Vedtak:

1. Kongsvinger kommune utarbeider en Frivillighetsmelding for 2021-2025.
2. Arbeidet organiseres og gjennomføres i tråd med saksfremlegget.
3. Frivilligmelding 2021-2025, med handlingsplan for 2021, ferdigstilles for politisk behandling innen 01.03.2021.

Saksopplysninger:

I kommunestyresak 165/9 under verbalforslag ble det i punkt 9 vedtatt:

Frivillighetsmelding:

Det utarbeides en ny og ajourført frivillighetsmelding. Rådmannen legger fram et forslag til politisk behandling om hvordan arbeidet med denne legges opp.

Frivilligheten er en stor og selvstendig del av vårt samfunn. Frivillig arbeid innebærer at tjenesten eller aktiviteten som utføres gjøres uten at det utbetales lønn, og gir en merverdi til den som bidrar og til samfunnet som helhet.   være frivillig gir kompetanse, erfaring, sosial tilhørighet og mestring til enkeltmennesket.

Frivilligheten i Kongsvinger er mangfoldig og omfatter lag og foreninger, frivillisentralen, idrett, kultur osv. All frivillighet supplerer det kommunale tjenestetilbudet på en måte som fremmer helse,

identitet og samhold til det beste for kommunens innbyggere.

Kongsvinger kommune har en aktiv befolkning. Dette gjenspeiles i det store antallet frivillige lag og foreninger og mangfoldet av aktiviteter som foregår i disse. Mange ildsjeler og enkeltmennesker i kommunen bidrar også med frivillig innsats.

Det frivillige arbeidet har lange tradisjoner i det norske samfunnet, men organisasjonssamfunnet har gjennomgått endringer de siste tiårene. I dag deltar befolkningen i ulike foreninger/organisasjoner mer etter ønsker og behov, og det skiftes mellom organisasjoner raskere enn før. Dette kan være en medvirkende årsak til at frivilligheten i økende grad opplever voksende utfordringer knyttet til rekruttering. Systemene rundt de frivillige organisasjonene er også i endring. Mange lag og foreninger har erfart at kravene til rapportering har økt og at tilskuddsordningene byråkratiseres.

Kommunene har i dag ansvaret for sentrale velferdstjenester som barnehager, grunnskoler, helse- og omsorgstjenester, sosiale- og tekniske tjenester og det vil være nyttig å få en vurdering hvordan frivillighet kan knyttes opp til denne virksomheten. Arbeidet med Frivillighetsmeldingen må derfor forankres i Oppvekst og læring, Helse og mestring og Miljø og samfunnsutvikling.

Kongsvinger kommune har mange utfordringer knyttet til befolkningens folkehelse. Folkehelseinstituttet utgir årlig folkehelseprofiler for kommunene. I profilen for 2020 ligger Kongsvinger under landsgjennomsnittet på indikatorer som bidrar til systematiske helseforskjeller i befolkningen.

Prognoser for befolkningsutvikling viser at antallet eldre innbyggere i kommunen vil øke frem mot 2040. Dette medfører blant annet at andelen arbeidsføre i forhold til eldre innbyggere reduseres, samtidig som befolkningens tjenestebehov vil øke.

Erfaringer fra andre kommuner viser at samhandling og tilrettelegging for frivilligheten kan bidra til å supplere kommunens tjenestetilbud og gi positive helseeffekter for kommunens befolkning.

Regjeringen la i 2018 frem St.m 10 *Frivilligheita – sterk, sjølvstendig, mangfaldig – Den statlege frivillighetspolitikken*. I tråd med regjeringens føringer bør det satses ytterligere på utvikling av frivillighet i Kongsvinger kommune.

Det er viktig at en i arbeidet med Frivillighetsmeldingen har med seg at frivillighet ikke er noe som pålegges, men utføres av den enkelte av fri vilje og ønske om å bidra med en samfunnsinnsats til fellesskapets beste.

Med bakgrunn i dette, og at Kongsvinger kommunes frivilligmeldings allerede skulle ha vært revidert, mener rådmannen at det nå utarbeides en ny Frivillighetsmelding med handlingsplan som har et tidsperspektiv fram mot 2025. Frivillighetsmeldingen må ta utgangspunkt i kommunens vedtatte strategier og forankres i de ulike sektorer.

Aktuelle strategier i kommuneplanens samfunnsdel:

- Sikre at innbyggere i alle aldre og samfunnslag gis mulighet til å være aktive brukere og aktører i kultur- og fritidslivet
- Skape trygge og gode møteplasser som gir økt utfoldelse, aktivitet og sosiale fellesskap på tvers av alder, livssyn, legning og etnisk bakgrunn
- Sikre samhandling med frivillig sektor og bidra til at flere deltar i frivillig arbeid
- Styrke sosial nettverksbygging for å fremme integrering og inkludering

Konkretisering av bestilling:

Enhet for kultur og fritid skal i tett samarbeid med Oppvekst og læring, Helse og mestring og kommunens frivillighet utarbeide en frivilligmelding for perioden 2021-2025. Arbeidet deles i to

faser:

Fase 1:

Kartlegge frivilligheten i kommunen og gjøre en vurdering av denne.

Hva er frivillighet?

- Hverdags aktivisme; et mellomrom der man samarbeider for å løse samfunnsproblemer.
- Egen virkelighet og livssituasjon
- Ikke gjøre noe «for noen, men med hverandre»
- Gjensidighet og «øyekontakt» er to av forutsetningene for frivillighet
- Frihet; ikke spørre om lov og nødvendigvis be om penger

Hvilken rolle skal frivilligheten ha i samfunnsutviklingen og generelt i Kongsvinger?

- Endring i bo-struktur; flere som bor alene
- Betydning i samfunnsutviklingen
- Behov for møteplasser
- Digital frivillighet, hvordan kan Nyby utnyttes i frivillighetsarbeidet
- Regional fellesskapsfølelse/samarbeid
- Inkludering og rekruttering av frivillige
- Samarbeid med lag/foreninger/skoler
- Samarbeid med institusjonene

Frivilligsentralens rolle/framtid i Kongsvinger

- Organisator og koordinator
- Inspirator og utvikler
- Forholdet til frivillige lag og organisasjoner
- Frivilligsentralenes økonomi

Fase 2:

Hvordan kan frivilligheten i Kongsvinger utvikles

- Foreslå hvordan frivilligheten i kommunen kan organiseres for å sikre og ivareta helheten i det frivillige arbeidet.
- Foreslå utviklingsområder for frivilligheten i Kongsvinger kommune, og hvordan denne utviklingen bør gjennomføres.

Hvordan kan frivilligheten supplere de kommunale tjenestene?

- Hvilke ressurser finnes i kommunesamfunnet?
- Hvordan kan kommunen legge til rette for frivillighet?

Frivilligmeldingen skal munne ut i en konkret handlingsplan med mål og tiltak som skal behandles politisk.

Kongsvinger komsjone har valgt Nyby som digitalt verktøy for frivillighet, og det skal legges til rette for at Nyby blir benyttet som arbeidsverktøy i de ulike sider av frivillighetsarbeidet videre.

Fremdriftsplan:

Aktiviteter	Deloppgave	Hvem deltar?	Tidsfrist
-------------	------------	--------------	-----------

<i>Fase 1</i>	<i>Samle kunnskap og grunnlag</i>		<i>Arbeidsgruppe</i>	<i>1.10.2020</i>
<i>Fase 2</i>	<i>Utforming av handlingsplan Medvirkningsdialog komité for Miljø og samfunnsutvikling og Helse og mestring</i>		<i>Arbeidsgruppe</i>	<i>01.12.2020</i>
<i>Høring</i>	<i>Frivillighmeldingen med handlingsplan legges ut til offentlig høring.</i>			<i>01.12.2020- 15.01.2021</i>
<i>Vedtak</i>	<i>Politisk behandling av frivilligmelding med handlingsplan</i>			<i>01.04.2021</i>

Organisering av arbeidet:

Prosjekteier

Enhetsleder Kultur og Fritid

Prosjektleder

Leder Kongsvinger frivilligsentral.

Arbeidsgruppe

- Representant fra Miljø og samfunnsutvikling
- Representant fra Oppvekst og læring
- Representant fra Helse og mestring

Referansegruppe

- Representant fra Kongsvinger idrettsråd
- Representant fra humanitær organisasjon
- Representant fra kulturell organisasjon
- Representant fra flerkulturell forening
- Representant fra Kongsvinger nærmiljøsentere
- Representant fra grendeutvalg/velforening
- Representant fra ungdomsrådet

Medvirkning

Arbeidet legges som en åpen prosess fra tidlig fase med et bredt anlagt oppstartsmøte med inviterte grupper for kartlegging av utfordringer. Dette følges opp med grendemøter, sentrumsmøter, møter med lag og organisasjoner, eldresråd, og funksjonshemmedes råd slik at flest mulig kan delta i prosessen.

For å sikre politisk forankring og medvirkning gjennomføres det medvirkningsdialog med Komite for miljø og samfunnsutvikling, Oppvekst og læring og Helse og mestring.

Før den politiske sluttbehandlingen i Komite for miljø og samfunnsutvikling skal komiteene for Oppvekst og læring og Helse og mestring være høringsinstanser i saken.

Interessentoversikt

Intern administrasjon og andre enheter

Politikere

Frivilligheten

Innbyggere

Ressursbehov

- Prosjektledelse
- Arbeidsgruppe

- Medvirkningsdialog politikere

Budsjett

Bruk av interne administrative ressurser.

Politisk behandling

- Komite for miljø- og samfunnsutvikling
- Formannskapet
- Kommunestyret

Vurdering:

Rådmannen ser det som viktig at en nå får utarbeidet en ny Frivillighetsmelding som ser fremover i et 4 års perspektiv. Det er viktig at den tar med seg det som er vedtatt i andre kommunale planer og strategier, regionale og statlige føringer.

Kongsvinger kommune står overfor mange utfordrende oppgaver de kommende år. Det er derfor viktig at en får belyst og vurdert frivillighetens rolle, og frivillighetens mulighet for å kunne delta i å løse de samfunnsoppgaver en står overfor. Det er viktig å ha med seg at frivillighet skal skje på frivillighetens premisser og ikke kommunens premisser.

Konklusjon og oppsummering:

Rådmannen foreslår at det settes i gang arbeid med en Frivilligmelding for 2021-2025. Dette vil ikke være en revidering av tidligere melding, men en helt ny melding som ser frivillighetens rolle i Kongsvinger kommune i et 4 års perspektiv fremover, og bruk av det digitale verkstøyet Kongsvinger kommune har valgt i sitt arbeid med frivillighet. Frivillighetsmeldingen skal behandle ulike temaer og frivillighetens rolle i samfunnsutviklingen.